

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep., 0032 Oslo

Vår ref:

Deres ref: 19/5988-1

Hvalstad, den: 5/12-2019

Høringsuttale - utkast til forskrift om kapasitetsøkning i norsk lakse- og ørretoppdrett

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til deres høring av 24.10.19 med høringsfrist 5.12.19, med utkast til forskrift om kapasitetsøkning i norsk lakse- og ørretoppdrett.

Generelt

I høringsforslaget foreslår departementet:

- 1) Et regelverk som gir grunnlag for å gi tilbud om å øke MTB for tillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret med innenfor "grønne" produksjonsområder.
- 2) Enkelte innehavere av tillatelser vil, gitt at Mattilsynet har truffet vedtak om godkjenning av oppfyllelse av nærmere fastsatte kriterier, og mot søknad, motta et tilbud om økt kapasitet på eksisterende tillatelser med inntil 6 pst. Tilbudet vil være avgrenset basert på produksjonen som har funnet sted på lokaliteten som oppfylte kriteriene for unntak, se produksjonsområdeforskriften § 12. Dette tilbudet gjelder i alle produksjonsområder.
- 3) Regelverk for å fastsette hvilken produksjonskapasitet som skal unntas fra nedtrekk i røde produksjonsområder, se også produksjonsområdeforskriften § 9 og § 12.

Foreslåtte endringer

Det framkommer i høringsnotatet, og er kjent fra tidligere, at det faglige rådet som vil bli lagt til grunn for vurderingen av de ulike produksjonsområdenes status vil bli gitt på grunnlag av en rapport fra en bredt sammensatt ekspertgruppe. Denne gruppa går gjennom all tilgjengelig kunnskap på området, dvs lakselusas påvirkning på vill laksefisk i Norge. En styringsgruppe, sammensatt en representant fra henholdsvis Veterinærinstituttet,

Havforskningsinstituttet og Norsk institutt for naturforskning, vil deretter sammenfatte ekspertgruppens rapport og gi departementet råd.

NJFF registrerer at det i kapittel 2.1.1 i høringsnotatet står følgende: *«I en helhetsvurdering vil det også kunne være naturlig å se hen til samfunnsøkonomiske konsekvenser av ulike valg»*. Dette åpner for at departementet, nettopp ut fra en vurdering av samfunnsøkonomiske forhold, vil kunne endre kategoriseringen av produksjonsområder fra «rødt» til «gult», i strid med ekspertgruppens råd. NJFF mener at en slik bestemmelse vil kunne bidra til å undergrave selve intensjonen med trafikklyssystemet.

I kapittel 3.3.1 i høringsutkastet står det følgende: *«Utkast til forskrift kapittel 4 gjelder tilbud om å øke kapasiteten, mot vederlag, på eksisterende tillatelser med inntil 6 pst. i alle produksjonsområder. Bestemmelsene i dette kapitlet utgjør det som vanligvis omtales som unntak fra handlingsreglene, jf. Innst. 361 S (2014-2015)»*.

Formålet med unntaksbestemmelsen i forskrift om produksjonsområder for akvakultur av matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret 16. januar 2017 nr 61 (produksjonsområdeforskriften) § 12, er at aktører som ved ordinær drift oppfyller kriteriene i § 12 og derfor påvirker miljøet i vesentlig mindre grad enn andre, skal kunne få tilbud om økt produksjonskapasitet uavhengig av status i produksjonsområdet der lokaliteten befinner seg. Det følger samtidig av produksjonsområdeforskriften § 9 om nedbygging av produksjonskapasitet i produksjonsområder med uakseptabel miljøpåvirkning (rødt lys) at *"Nedjustering i eller i medhold av denne bestemmelsen gjelder ikke for tillatelser som er kvalifisert for tilbud om kapasitetsøkning etter § 12."* Fravær av påvirkning på miljøet kan etter kriteriene i § 12 skje ut fra driftsform (f.eks. anlegg med teknologi som ikke gir utslipp av lus), eventuelt på grunnlag av svært lavelusetall og tilnærmet fravær av medikamentell behandling.

Konklusjon

NJFF frykter at ordningen med mulighet for å søke om kapasitetsøkning etter unntaksregelen kan gi økt produksjon og mulig økt miljøbelastning i alle områder inkl. i røde områder med uakseptabel miljøtilstand. NJFF ber derfor om at effekten av disse unntakene vurderes i forkant av fremtidige kapasitetsjusteringer. Unntaksregelen kan være et incitament for oppdretterne å gå over til ny anleggsteknologi (eksempelvis lukka anlegg) som gir lite eller ingen utslipp av lus. En slik utvikling vil være svært positiv for våre ville anadrome laksefisk, laks, sjøørret og sjørøye. En overgang til lukka anlegg vil også gi reduserte utslipp av avføring og fôrrester, av giftstoffer som lusemiddel og kobber, og lukka anlegg vil trolig også være mer rømmingssikre enn dagens åpne nøter. Imidlertid forutsetter vi at unntaksregelen forvaltes på en måte som sikrer at intensjonen med trafikklyssystemet ivaretas og at dette ikke bidrar til en forverring, men en forbedring av forholdene for de ville laksefiskene både på kort og lang sikt.

Det er etter NJFFs vurdering svært viktig at man får en enkel og effektiv oppfølging av intensjonene i trafikklyssystemet i såkalte røde områder i forbindelse med nedtak i produksjonen. En effektiv og hurtig gjennomføring av reduksjonen i produksjonskapasitet som følge av miljøvurderinger etter trafikklyssystemet er svært viktig for vill anadrom laksefisk i de aktuelle produksjonsområdene. NJFF er derfor svært kritisk til at det åpnes for at departementet kan gjøre «samfunnsøkonomiske vurderinger», og eksemplvis skifte

fargelegging i produksjonsområder fra «rødt» til «gult». Dersom dette gjøres, vil det etter NJFFs oppfatning undergrave hensikten med trafikklyssystemet i sin helhet. Trafikklyssystemet åpner for vekst dersom oppdrettsnæringen ivaretar de miljøforpliktelsene som er satt gjennom trafikklyssystemet. Det må være både i myndighetens og næringens interesse å oppnå en miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring med forutsigbare rammer for videre utvikling og vekst. Det forutsetter at trafikklyssystemet ikke svekkes. Derimot vil det være nødvendig å videreutvikle trafikklyssystemet for å sikre nødvendige rammer for en bærekraftig forvaltning av de ville laksefiskene. I denne omgang må det være ekspertgruppens faglige råd og styringsgruppens endelige råd som legges til grunn for fargeleggingen av produksjonsområdene.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Øyvind Fjeldseth
Fiskekonsulent